

A lakosság hozzáállásának és véleményének vizsgálata a városban megjelenő vadfajokkal kapcsolatban

Gselmann Tünde Lili

Vadgazda mérnök alapképzés, nappali tagozat

Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék

Biró Zsolt, habilitált egyetemi docens, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék

Az urbanizáció következtében egyre több vadfaj jelenik meg a városi környezetben, ami új kihívásokat teremt az ember és a vadon élő állatok együttélésében. A városban megjelenő vadfajok alkalmazkodóképességük révén sikeresen integrálódtak az emberi környezetbe, ugyanakkor jelenlétük gyakran konfliktusokat szül a lakosság körében. A szakdolgozat célja annak feltárása volt, hogyan viszonyulnak a magyar városlakók – különösen Budapest és kisebb városok lakói – a városi vadállatok megjelenéséhez, milyen tapasztalatokat szereznek velük kapcsolatban, és milyen beavatkozási vagy kezelési javaslatokat fogalmazznak meg.

A kutatás kvantitatív módszertannal, online kérdőíves felmérés formájában valósult meg, amely 2025 májusa és szeptembere között zajlott. A minta 133 válaszadót tartalmazott különböző településtípusokból. A feldolgozás IBM SPSS programban történt, leíró statisztikák, keresztábrák elemzések és attitűdvizsgálatok segítségével. A kérdőív demográfiai adatok, vadállatokkal való találkozási gyakoriság, érzelmi reakciók, valamint a beavatkozási és tájékoztatási igények feltérképezésére irányult.

Az eredmények alapján a válaszadók jelentős része már találkozott vadon élő állatokkal városi környezetben, leggyakrabban rókával, vaddisznóval vagy sünnel. Az ilyen találkozásokhoz fűződő érzések vegyesek: a természet közelségét pozitívan élik meg, ugyanakkor sokan aggódnak a közbiztonság, közegészségügy és anyagi károk miatt. A fővárosban élők általában toleránsabbak a városi vadfajok iránt, mint a kisebb városok lakói, de mindkét csoportnál megfigyelhető az igény a hiteles tájékoztatásra és az oktatásra. A válaszadók többsége támogatná a nem végzetes, humánus beavatkozási formákat, valamint az önkormányzatok és természetvédelmi szervezetek közös fellépését.

A kutatás rámutatott, hogy a lakossági vélemények szorosan összefüggenek az informáltság szintjével, a lakóhely típusával és a korábbi tapasztalatokkal. Az eredmények összhangban állnak a nemzetközi kutatásokkal (pl. Castillo-Contreras et al., 2021), amelyek szintén hangsúlyozzák, hogy az ember–vad kapcsolat kezelésében a biológiai és ökológiai szempontok

mellett a társadalmi attitűdök figyelembevétele elengedhetetlen. A sikeres konfliktuskezelés kulcsa a lakossági együttműködés, az oktatás és a kommunikáció erősítése.

A vizsgálat eredményei hozzájárulhatnak a városi vadgazdálkodás és természetvédelmi gyakorlat fejlesztéséhez. A jövőbeli stratégiákban nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szemléletformálásra, a közösségi bevonásra és a lakossági visszajelzések figyelembevételére. A városi vadállatokkal való együttélés nem csupán biológiai, hanem társadalmi kérdés is, amelynek megoldása csak az emberek és a szakemberek közös felelősségvállalásával érhető el.